

הצעה לפעילות מורים או לערב הורים – תלמידים

האחר הוא אני בראי השירה

הערה:

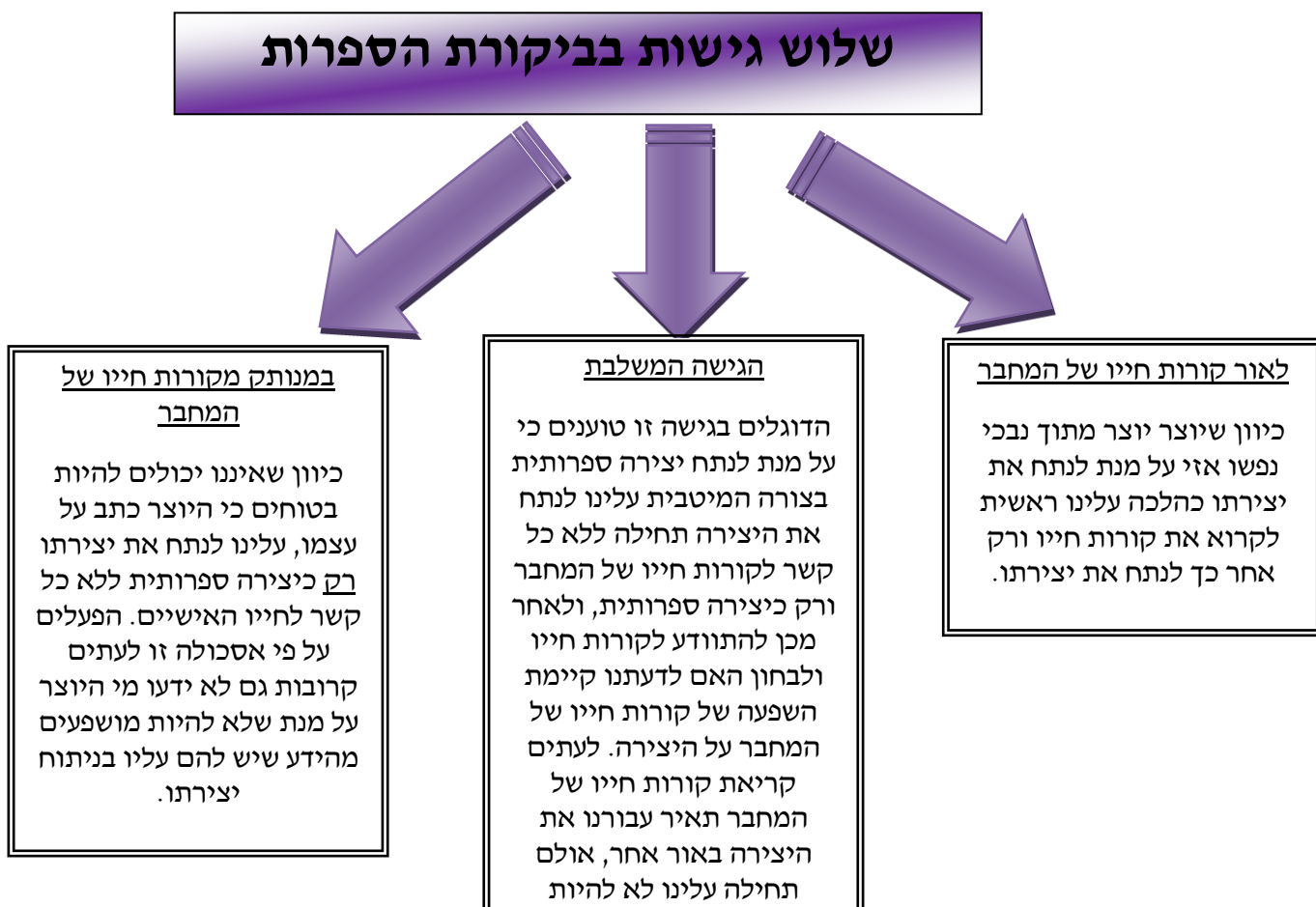
את הפעילות ניתן לקיים עם היוצר עצמו (עלויות בסביבות 11,000 ₪), או באמצעות אנשי הצוות של בית הספר.

מטרת הפעילות:

1. חשיפת המורים להשפעת חייו האישיים של היוצר על יצירתו.
2. המורים יתמודדו עם טקסט שמעולם לא ניתחו אותו וינתחו אותו.
3. המורים ינתחו יצירה ספרותית ללא ידיעה על קורות חייו של המחבר ולאחר מכן יבחנו האם ידיעת קורות חייו של המחבר באה לידי ביטוי ביצירתו.
4. המורים יתוודעו למופע של "האחר הוא אני" ביצירה ספרותית.

הקדמה:

ישנן שלוש גישות בביקורת הספרות.

מה הקשר של עיליי בוטנר לנושא : "האחר הוא אני"?

קורות חייו של עיליי בוטנר משלבים בתוכם התמודדות עם האחר.

עיליי נולד בקיבוץ עין הכרמל. בצעירותו נחשב להצלחה מסחררת והבטחה בתחום הכדורגל. לאחר גירושי הוריו (אביו עזב את הקיבוץ והתחתן בשנית, אימו נשארה בקיבוץ והתחתנה בשנית), משקיע עיליי את עצמו בתחום הכדורגל.

יום אחד, בהיותו בן 14, במהלך טיוליו בקיבוץ, פנה אליו מישהו והציע לו ללמד אותו לנגן בגיטרה. עיליי, שכל עולמו הסתכם בכדורגל אמר לאיש כי הוא לא מתאים לנגן בגיטרה. "המורה" אמר לו שיראה לו את ידיו ולאחר שזה ראה לו את הידיים אמר לו – "אתה תצליח"! מאז ועד היום מנגן עיליי. במהלך השנים החליט שאינו יכול עוד להתחלק בין העיסוק בכדורגל והעיסוק במוסיקה והחליט, למרות היותו הבטחה בכדורגל (לדברי אלי גוטמן מאמנו דאז) להתמקד במוסיקה. בגיל 16 הכיר אחיו הגדול היפה והמוכשר (לדבריו) מתנדבת שעבדה בקיבוץ. המתנדבת הכירה לאח את רזי הכדורים (סמים). לאט לאט ראה עיליי איך אחיו מתמכר לסמים ואיך הדבר פוגע במוחו. האם החליטה להשקיע את כל זמנה בהצלת האחר שהתדרדר במהירות ועיליי בחר שלא להיות מעורב. הוא בחר להתנתק ומצא מפלט במוסיקה. בגיל 17 החליט לעזוב את הלימודים, המשפחה ואת הקיבוץ ועבר ללמוד בבית הספר רימון.

במהלך לימודיו בבית הספר רימון נאמר לו כי שמוליק קראוס מחפש נגן גיטרה. עיליי, שאינו מאמין ביכולותיו כנגן, אומר שהוא אינו מוכשר דיו על מנת לנגן עם אושיה כשמוליק קראוס, אולם הולך בכל זאת להיבחן אצלו. הוא מתקבל ומתחיל ללוות את שמוליק קראוס בהופעותיו. כשהתגייס לצה"ל שירת בחיל האויר ורק מאוחר יותר עבר לשרת בלהקת חיל האויר – במקביל לליווי של קראוס.

לאחר שחרורו מהצבא עבד עם לא מעט אנשים מהבראנז'ה – ריקי גל, גלי עטרי, עברי לידר, עידן רייכל ועוד.

לכל אורך השנים עסק בוטנר בנגינה וליווי יוצרים שונים, ולא התפנה ליצירה משלו.

בשלב מאוחר יותר של חייו החליט שהוא אינו יכול להישאר מנותק ממשפחתו ומההתמודדות עם אחיו החולה (שאושפז בינתיים במחקה הסגורה ברמב"ם) והחליט לחזור ולהתמודד עם המצב.

באחת הפעמים שבה הוא בא לבקר את אחיו ברמב"ם הוא הושפע מאוד מהביקור ובצאתו, בעודו יושב לחכות לאוטובוס כתב את השיר "שוויים" אותו הוא שר עם רן דנקר.

מהלך הפעילות:

1. המורים יחולקו לקבוצות וישבו סביב לשולחן.
2. על כל שולחן יוצב שיר אחד של עיליי בוטנר ועל המורים יהיה לענות על דף שאלות המסייע להם לנתח את השיר.
3. לאחר שהקבוצה סיימה לנתח את השיר תקבל הקבוצה את קורות חייו של עיליי בוטנר.
4. לאחר שקראו את קורות חייו של היוצר הם יצטרכו לחשוב האם זה גורם להם לשנות את ההתייחסותם אל השיר או שמראש הם ניתחו את השיר כך שהדברים תואמים את קורות חייו, למרות שלא ידעו את סיפור חייו.
5. חשוב לומר למורים כי כאשר אנחנו מנתחים יצירה מסויימת אנחנו מביאים לניתוח את עצמנו ולכן לא בהכרח אנחנו מתייחסים אל היוצר בניתוח שלנו.
6. יש אפשרות (בעלות כמובן), להביא את עיליי בוטנר שיסביר הוא לעומק מה עומד מאחורי היצירות. במידה ואין אפשרות לממן את הגעתו אפשר לקיים שיח על היצירה ועל ההתייחסות לאחר.

נספחים

נספח מספר 1 – כרטיס אישי

"האחד הוא אני"

האחר שלי הוא:
כתבו לפחות חמש קבוצות של "אחרים" שאתם מכירים:

"האחד הוא אני"

האחר שלי הוא:
כתבו לפחות חמש קבוצות של "אחרים" שאתם מכירים:

האם השיר הוא אופטימי או פאסימי? נמקו תשובתכם.

שווים

עילי בוטנר: מילים ולחן

אתה לבן אני שחור,
אני חשוך אתה באור,
שמחמם כמו אמא,
ושדואג לך.
אתה קטן אני גדול
אני רוצה אתה יכול
לרקוד, לצעוד קדימה
להיות שלם בין אנשים.

ואולי יבוא יום ונהפוך שווים
אתה תהיה לי נחל ואני לך ימים
ונזרום ביחד עד אין סוף
שנייה לפני שקו החוף מגיע
שנייה לפני שקו החוף מגיע

אני בוכה אתה צועק
אני טועה אתה צודק
זאת הצגה שלנו
ואין קהל ואין במה
אולי נשב ננוח,
אתה, אתה.
אני, אני.
וגם תחלוף הרוח
ויעברו כל השנים.

ואולי יבוא יום...

האחר הוא אני

בוקר חדש

עילי בוטנר: מיילים ולחן

וללכת עם הרוח
ולרמוס שוב ענפים בגן
ומה נשאר בסוף רק שנינו
עד לכאן
לאהוב אותך כמו פעם
ולנשק אותך בלי הפסקה
לדמיין פתאום את שנינו
משפחה

לא, רק שלא ייגמר לעולם
בוא נרוץ בוא נברח
לים הגדול לא גאות
ולא שפל יוכלו
לראות אותנו כאן
נשברים כמו גלים לים
כמו הקצף בחול החם
נעלם ונקום לעוד בוקר חדש

אולי ניסע לעיר אחרת
ונחיה לנו את החלום
ואין איתך גבולות לאושר
או דמיון
ונלך שוב עם הרוח
ונאסוף שוב ענפים בגן
ונדע שזה רק שנינו
לעולם

האחר הוא אני

כל מה שיש לי עכשיו

עילי בוטנר: מיילים ולחן

את שנוגעת
ביד שביקשה את ידך
עם כוח לסלוח, לשכוח לברוח
ממה שכואב באמת
את מלטפת
זיפים שאהבת לנשק
וכמה אוהבת ואיך את שומרת עלי
כדי שלא אתרסק

ואת
את כל מה שיש לי עכשיו
את כל המילים שרציתי לומר
וכל השירים שהייתי לך שר
כמעט
וזמן שחולף ונשחק
אולי ייגמר ויחלוף יום אחד
?ומי יישאר להיות פה לבד

את מנשקת
בקרים מליליות בלי שינה
ואיך את דואגת וכמה שומרת עלי
מרוחות סכנה
את מלטפת
זיפים שאהבת לנשק
וכמה אוהבת ואיך את שומרת עלי
כדי שלא אתרסק

ואת...

האחר הוא אני

לא תיפול

מילים ולחן: עילי בוטנר

לא תיפול ברוח

לא בסערה

ממה שעוד יבוא

ומה שכבר קרה

מימים של כעס

אל ימי חמלה

משעות של פחד

אל שעות תקווה

לא תיפול כי חזקה האמונה

שכל מה שקורה - קורה הוא לטובה

וגם הדרך עוד תהיה לך קשה

אבל אני איתך

אני איתך

ובוא אלי

אתה כמו אש אשר שורפת את פניי

עוטפת לילותי

ותישאר עכשיו קרוב אלי (אני רוצה אותך קרוב אלי)

ימים טובים יגיעו במהרה

ושמש תיכנס בסוף הסערה

לא תיפול האהבה שמחזיקה

והיא שומרת, היא דואגת רק לך

ואם קשה לה לעתים תהיה איתה

והיא תשמור עליך היא שלך

האחר הוא אני

מכתב לאחי

מילים ולחן: עילי בוטנר

אל תפחד תשאף לדעת
אל תדאג עוד תקיים
מי שבידו לגעת
יש שבליבו עוד לנחם
אל תפחד ימים יבואו
ועונות שנה תחלוף
אתה תראה שעוד נגיע אל הסוף

אל תפחד ממציאות נושכת

ואנשים קרים
כל אחד סוחב בבטן
ומעט שעליהם רואים
כמה כח יש ברגע
והנצח אין לו סוף
בכל דמעה שעוד תרד
יגיע צחוק

וזה הרגע

הנה באה השעה
מה תביא איתה הרוח
מה ימיס את הדממה
ויש סיבות לכל דבר
יש חלום שלא נגמר
בסוף הדרך עוד תהיה מאושר

וקדימה אל האופק
אל השמש הטובה

זה רחוק אבל תגיע
קצת עייף וקצת צמא לאהבה
שמחכה לך, תקטוף אותה כפרי בשל
ואז תנוח תרדם בצל

וזה הרגע
הנה באה השעה
מה תביא איתה הרוח
מה ימיס את הדממה
ויש סיבות לכל דבר
יש חלום שלא נגמר
בסוף הדרך עוד תהיה מאושר

האחר הוא אני